

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJENA OPĆOJ AUDIJENCIJI *Srijeda, 28. rujna 2016.* **[Multimedia]**

Oproštenje na križu (usp. Lk 23, 39-43)

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Riječi koje Isus izgovara za vrijeme svoje muke nalaze svoj vrhunac u opraštanju. Isus oprašta: "Oče, oprosti im jer ne znaju što čine!" (Lk 23, 34). Nisu to samo riječi, jer one postaju konkretni čin u opraštanju udijeljenom "dobrom razbojniku", koji je bio uz njega. Sveti Luka izvještuje o dva zločinca raspeta s Isusom, koji mu se obraćaju sa suprotnim stavovima.

Prvi ga vrijeđa, kao što to čini i sav narod, kao što to čine i glavari narodni, ali taj jadnik, potaknut očajem, govori: "Nisi li ti Krist? Spasi sebe i nas!" (Lk 23, 39). Taj krik svjedoči o tjeskobi čovjeka pred misterijem smrti i tragičnoj svijesti da samo Bog može biti oslobađajući odgovor: zato je nezamislivo da Mesija, koji je poslan od Boga, može visjeti na križu a ne učiniti ništa da se spasi. A oni to nisu shvaćali. Nisu shvaćali otajstvo Isusove žrtve. Ali Isus nas je spasio ostavši na križu. Svi mi znamo da nije lako "ostati na križu", na našim malim svagdašnjim križevima. On je, na tome velikom križu, u tome velikom trpljenju, učinio upravo to i ondje nas je spasio; ondje nam je pokazao svoju svemoć i ondje nam je oprostio. Ondje se ispunja njegovo darivanje ljubavi i to je nepresušno vrelo našeg spasenja. Umirući na križu, nevin raspet između dvojice zločinaca, on potvrđuje da Božje spasenje može doprijeti do svakog čovjeka u kojem god da se stanju nalazio, čak i najnegativnijem i najbolnijem. Božje je spasenje za sve, nitko nije isključen. Ono je ponuđeno svima. Zato je Jubilej vrijeme milosti i milosrđa za sve, dobre i zle, one koji su zdravi i one koji trpe. Sjetite se one Isusove prispodobе o ženidbenom slavlju sina nekog zemaljskog moćnika: kad uzvanici nisu htjeli doći, on kaže svojim slugama: "Pođite stoga na raskrižja i koga god nađete, pozovite na svadbu!" (Mt 22, 9). Svi smo pozvani: dobri i zli. Crkva nije samo za dobre ili one koji se čine dobrima ili misle da su dobri: Crkva je za sve, čak daje prednost grešnicima, jer Crkva je milosrđe. To nas vrijeme milosti i milosrđa podsjeća da nas ništa ne može rastaviti od ljubavi Kristove! (usp. Rim 8, 39). Onome tko je prikovan za bolničku postelju, koji se nalazi u zatvoru, onima koji su uhvaćeni u stupicu rata, poručujem: pogledajte Raspetoga; Bog je s vama, ostaje s vama na križu i svima se nudi kao Spasitelj sviju nas. Vama koji mnogo trpite poručujem: Isus je

raspet za vas, za nas, za sve. Pustite da snaga evanđelja proдре u vaše srce i utješi vas, dadne vam nadu i duboku sigurnost da nitko nije isključen iz njegova oprostjenja. Ali vi biste me mogli pitati: "Recite mi, oče, postoji li mogućnost da će mi i one najgore stvari koje sam učinio u svom životu biti oprostene?" – "Dà! Dà: nitko nije isključen iz Božjeg oprostjenja. Mora se samo približiti Isusu s kajanjem u srcu i željom da ga on zagrlji".

To je bio prvi zločinac. Drugi je takozvani "dobri razbojnik". Njegove riječi su predivan primjer pokajanja, kratka kateheza iz koje možemo naučiti kako tražiti oprostjenje od Isusa. On se ponajprije obraća svome drugu: "Zar se ne bojiš Boga ni ti, koji si pod istom osudom?" (Lk 23, 40). Tako naglašava polazište pokajanja: bogobojažnost. Ali to nije strah od Boga, to ne: to je naprotiv sinovski strah od Boga. To nije strah već ono poštovanje koje se duguje Bogu zato što je Bog. To je sinovsko poštovanje jer je on Otac. Dobri razbojnik doziva u svijest temeljni stav koji otvara pouzdanju u Boga: svijest o njegovoj svemoćnosti i njegovoj beskrajnoj dobroti. Upravo to strahopoštovanje pomaže stvoriti prostor za Boga i uzdati se u njegovo milosrđe.

Nadalje, dobri razbojnik proglašava Isusovu nevinost i otvoreno priznaje svoju krivicu: "Ali mi po pravdi jer primamo što smo djelima zaslužili, a on – on ništa opako ne učini" (Lk 23, 41). Dakle, Isus je ondje na križu zato da bude s krivcima: po toj blizini on im nudi spasenje. Ono što je sablazan za glavare i prvog razbojnika, za one koji su bili tamo i izrugivali se Isusu, za ovoga je naprotiv temelj njegove vjere. I tako dobri razbojnik postaje svjedokom Milosti; dogodilo se nezamislivo: Bog me je toliko ljubio da je umro na križu za mene. Sama vjera toga čovjeka je plod Kristove milosti: njegove oči promatraju u Raspetom Božju ljubav prema njemu, siromašnom grešniku. Istina, bio je razbojnik, bio je razbojnik, cijeli je život krao. Ali na kraju, pokajavši se za ono što je činio, gledajući tako dobrog i milosrdnog Isusa uspio si je ukrasti nebo: sjajan je to razbojnik!

Dobri razbojnik na kraju se izravno obraća Isusu, moleći njegovu pomoć: "Isuse, sjeti me se kada dođeš u kraljevstvo svoje" (Lk 23, 42). Oslovljava ga imenom, "Isuse", s pouzdanjem, i tako priznaje ono što to ime znači: "Gospodin spašava", to naime znači ime "Isus". Taj čovjek moli Isusa da ga se spomene. Koliko je samo nježnosti u tome izrazu, koliko ljudskosti! Potreba je to ljudskog bića da ne bude napušteno, da mu Bog bude uvijek blizu. Na taj način osuđenik na smrt postaje uzor kršćanina koji se uzda u Isusa. Osuđenik na smrt je uzor za nas, uzor za čovjeka, za kršćanina koji se uzda u Isusa; i ujedno primjer Crkve koja u liturgiji toliko puta zaziva Gospodina riječima: "Spomeni se... Spomeni se svoje ljubavi...".

Dok dobri razbojnik govori u budućem vremenu: "Kad dođeš u kraljevstvo svoje", odgovor Isusov nije nešto na što treba čekati; on govori u sadašnjosti i kaže: "danas ćeš biti sa mnom u raj!" (r. 43). U času križa, spasenje Kristovo dostiže svoj vrhunac; i njegovo obećanje dobrom razbojniku otkriva ispunjenje njegova poslanja, a to je spasiti grešnike. Na početku svoje službe, u nazaretskoj sinagogi, Isus je proglasio da je došao "na slobodu pustiti potlačene" (Lk 4, 18); u Jerihonu, u kući javnog grešnika Zakeja, je izjavio kako "Sin Čovječji – to jest on – dođe potražiti i

spasiti izgubljeno!" (Lk 19, 9). Na križu, posljednji čin potvrđuje ostvarenje tog nauma spasenja. Od početka do kraja on se objavljivao kao Milosrđe, kao konačno i neponovljivo utjelovljenje Očeve ljubavi. Isus je zaista lice Očeva milosrđa. A dobri mu se razbojnik obratio imenom: "Isus". To je kratki zaziv, i svi ga možemo ponoviti mnogo puta tijekom dana: "Isus", "Isus", jednostavno. I činite to tijekom cijelog dana.

Apel Svetog Oca

Ponovno sam u mislima s ljubljenom i izmučenom Sirijom. Do mene i dalje pristižu dramatične vijesti o sudbini stanovnika Alepa, s kojima se, molitvom i duhovnom blizinom, osjećam ujedinjenim u trpljenju. Izražavajući duboku bol i iskrenu zabrinutost zbog onoga što se događa u tome već ionako izmučenom gradu, gdje umiru djeca, bolesni, mladi, starci, svi... ponovno svima upućujem apel da se svim silama zauzmu u zaštiti civila, kao hitnu i obvezujuću zadaću. Apeliram također na svijest onih koji su odgovorni za bombardiranja i poručujem im da će morati polagati račun Bogu!